

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ

УДК 661:557

Штик Ю. В.,
канд. екон. наук,
доцент

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: shtyk@donnuet.edu.ua

ВИНАГОРОДИ ПРАЦІВНИКАМ: ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗА УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ МСФЗ

UDC 661:557

Shtyk Yu. V.,
PhD in Economic sciences,
Associate Professor

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: shtyk@donnuet.edu.ua

BENEFITS EMPLOYEE: REFITTING TO THE FINANCIAL STATEMENTS OF ENTERPRISES UNDER THE CONDITIONS OF IFRS

***Мета** полягає у обґрунтуванні теоретичних положень відображення інформації щодо винагород працівникам у фінансовій звітності підприємств за умови використання МСФЗ та розробка практичних рекомендацій з її удосконалення.*

***Методи:** теоретико-методологічну основу дослідження склали загальнонаукові та специфічні методи пізнання, що базуються на системно-структурному підході щодо вивчення проблематики відображення у звітності винагород працівникам. Для вивчення стану бухгалтерського обліку та звітності підприємств використовувався метод спостереження, а пропозиції з удосконалення відображення винагород працівникам в інтегрованих звітах розроблялися із застосуванням систематизації.*

***Результати.** У статті запропоновано удосконалити підходи до відображення інформації про винагороди працівникам у фінансовій звітності, які відображено у П(С)БО, а саме: в частині внесення змін до форм фінансової звітності (Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) та Приміток до фінансової звітності), що забезпечило розкриття звітної інформації за пенсійними планами, врахування виникнення збитку (прибутку) від секвестрів і завершального розрахунку винагород працівникам після закінчення трудової діяльності. Також, проведено порівняльний аналіз розкриття інформації у Примітках до фінансової звітності за МСБО 19 «Виплати працівникам» і за П(С)БО 26 «Виплати працівникам», який показує наскільки потребують удосконалення вітчизняні стандарти фінансової звітності. Розроблено структуру інтегрованого звіту, яка допоможе підприємствам максимально розкривати інформацію у звітності як фінансових, так і нефінансових показників.*

***Ключові слова:** звітність, фінансова звітність, інтегрований звіт, облік винагород працівникам, корпорації.*

Постановка проблеми. В умовах інтеграційних процесів в Україні більшість підприємств, особливо акціонерних товариств, зустрічаються з проблемами правильності і повноти розкриття інформації у фінансовій звітності щодо винагород працівникам за пенсійними планами. Саме пенсійним зобов'язанням притаманні деякі специфічні

© Ю. В. Штик, 2018

особливості, що обумовлюють проблеми їх обліку і звітності, серед яких: розподілення пенсійних витрат за звітними періодами, складання звітності за зобов'язаннями на основі актуарних розрахунків, розкриття структури плану поповнення пенсійного фонду, надання звітності щодо пенсійних забезпечень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні аспекти відображення у фінансовій звітності виплат працівникам висвітлені у працях вітчизняних вчених: С. Голова, Р. Грачової, Т. Давидюк, І. Жиглей, Т. Мельник, К. Романчук, І. Саух, Т. Скворунської, Н. Ткаченко, О. Шоляк, Н. Шульги, І. Щирби. При всій значимості наукових досягнень невирішеними залишаються наступні питання: недосконалість існуючих форм фінансової звітності, їх невідповідність міжнародним стандартам та вітчизняним нормативно-правовим актам; недостатня розробленість відображення нефінансових показників у інтегрованих звітах стосовно винагород працівникам. Вагомість та актуальність наведених проблем зумовили вибір теми наукової статті.

Постановка завдання. Метою роботи є обґрунтування відображення інформації щодо винагород працівникам у фінансовій звітності підприємств за умови використання МСФЗ та розробка практичних рекомендацій з її удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Події, що сталися в результаті глобальної фінансової кризи, змінили умови господарської діяльності, вказали на необхідність формування такої звітності, яка могла б забезпечити зацікавлених користувачів достовірною інформацією і одночасно була б структурована навколо стратегічних завдань організації, її моделі бізнесу та корпоративного управління.

У процесі діяльності на підприємстві складається велика кількість різноманітних форм звітності. Проте основним джерелом інформації про діяльність суб'єкта господарювання є його фінансова звітність. Найбільш інформативними є саме річні форми, які, окрім основних показників, містять їх розшифровку у вигляді різного роду приміток [1].

П(С)БО України за своєю формою є здебільшого регламентуючими. Прикладом може бути подання фінансової звітності, тобто інформації про фінансовий стан, показники діяльності та рух грошових коштів підприємства, що є корисною при прийнятті економічних рішень. Так, виклад звітів про баланс, про фінансові результати є стандартизованим для всіх підприємств, відповідно — розкриття інформації подається у вигляді стандартної форми фінансового звіту і не завжди відповідає потребам користувачів чи особливостям підприємства. Така невідповідність розкриття інформації може приводити в деяких випадках до недоотримання користувачами необхідної та важливої для них інформації [2].

Відповідно до Директиви 2013/34/ЄС Європейської ради від 26 червня 2013 року «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язаних з ними звітів певних типів компаній» всі акціонерні товариства з 01.01.2014 р. зобов'язані складати та надавати фінансову звітність відповідно Міжнародних стандартів фінансової звітності [3].

Всі підприємства так чи інакше розкривають у фінансовій звітності інформацію про поточні винагороди та довгострокові недисконтовані винагороди працівникам. Складові елементи МСБО 37 «Забезпечення, передбачені зобов'язання та непередбачені активи» і П(С)БО 11 «Зобов'язання» є практично ідентичними для кожного класу забезпечень і для кожного виду непередбачених зобов'язань. У фінансовій звітності акціонерних товариств визнаються зобов'язання за планами зі встановленими внесками без дисконтування, які списують на витрати звітного періоду чи на збільшення вартості запасів або основних коштів, відповідно до вимог МСБО 2 «Запаси» та МСБО 16 «Основні засоби» [2, 3].

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) підприємство має визначати сумарну величину витрат, пов'язаних з обліком виплат по закінченні трудової діяльності. Витрати на персонал для відображення у звітності формуються за принципом «персоніфікації витрат», який полягає у можливості «пов'язати» (персоніфікувати) витрати з конкретним співробітником. На деяких підприємствах звітність з відображення винагород працівникам та витрат на персонал підрозділяється на декілька складових:

- заробітна плата (заробітна плата, відпускні, премії, компенсації за вислугу років);
- резерви (резерв відпусток, премій (бонусів), з компенсації за вислугу років) і страхування (окрім медичного та пенсійного страхування за рахунок підприємства);
- витрати на персонал, які дисконтуються;
- пенсійне забезпечення, медичне страхування, витрати на відрядження, навчання, компенсації при звільненні та інші витрати на персонал (включають тільки ті витрати, які можна персоніфікувати);
- податки на заробітну плату, нарахування/сторно податків у складі резерву із забезпечення інших виплат персоналу (враховуючи відпустки, бонуси, компенсації при звільненні, компенсації за вислугу років).

Тож, необхідно наповнити додатковою інформацією Форму фінансової звітності 1 — «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та Форму фінансової звітності 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (табл.1).

Таблиця 1 — Перелік показників щодо винагород працівникам, якими пропонується доповнити Баланс і Звіт про фінансові результати (запропоновано автором)

Назва рядка	Код рядка
1	2
ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан) (актив)»	
Активи за пенсійними планами	1032
ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан) (пасив)»	
Довгострокові зобов'язання за винагородами працівникам	1521
Розрахунки за поточними винагородами працівникам	1630
ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»	
Актуарні прибутки (збитки)	2296
Витрати на винагороди працівникам	2505

Запропоновано в першому розділі балансу (звіту про фінансовий стан) «Необоротні активи» додати рядок 1032 «Активи за пенсійними планами», до другого розділу пасиву балансу (звіту про фінансовий стан) «Довгострокові зобов'язання і забезпечення додати рядок 1521 «Довгострокові зобов'язання за винагородами працівникам», в третьому розділі балансу (звіту про фінансовий стан) «Поточні зобов'язання і забезпечення» зміни назву рядка 1630 «Розрахунки з оплати праці» на «Розрахунки за поточними винагородами працівникам». У звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) за першим розділом «Фінансові результати» додати рядок 2296 «Актуарні прибутки (збитки)», а в третьому розділі «Елементи операційних витрат» змінити назву рядка 2505 «Витрати на оплату праці» на «Витрати на винагороди працівникам».

У звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) «актуарні прибутки (збитки)» відображаються за розгорнутим сальдо, як переоцінка зобов'язань за пенсійним забезпеченням.

За МСБО 37 «Забезпечення, передбачені зобов'язання та непередбачені активи» надання порівняльної інформації не вимагається. А за П(С)БО 11 «Зобов'язання» для

розкриття всієї необхідної інформації підприємства фактично використовують тільки форму 5. Однак, у більшості випадків таблиця 7 форми 5 залишається незаповненою, оскільки П(С)БО 11 не використовується українськими підприємствами в повному обсязі [2, 3].

Більшість з акціонерних товариств, які розкривають інформацію у звітності згідно МСФЗ, заповнюють Примітки до фінансових звітів щодо винагород працівникам формально. Інформація, яка повинна розкриватися у Примітках до фінансових звітів щодо винагород працівникам за МСФЗ 19 та за П(С)БО 26 «Виплати працівникам», надається неоднаково. Необхідно зробити порівняльний аналіз розкриття інформації щодо кожного з цих стандартів (табл. 2) [2, 3].

Таблиця 2 — Порівняльний аналіз розкриття інформації у Примітках до фінансової звітності за МСБО 19 «Виплати працівникам» і за П(С)БО 26 «Виплати працівникам» (узагальнено автором)

Розкриття інформації в МСБО 19 «Виплати працівникам» [3]	Розкриття інформації в П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [2]
1	2
1. Поточні винагороди працівникам	
Стандарт не вимагає розкриття конкретної інформації щодо поточних винагород. МСБО 24 вимагає розкриття інформації щодо винагород провідному управлінському персоналу.	Не визнається
2. Винагороди після завершення трудової діяльності:	
2.1. Пенсійні плани зі встановленими внесками	
Суб'єктові господарювання слід розкривати суму, визнану як витрати для планів із визначеним внеском. Якщо цього вимагає МСБО 24, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про внески до планів із визначеним внеском для провідного управлінського персоналу.	У примітках до фінансової звітності щодо кожного плану із визначеним внеском наводиться сума відрахувань, включена до витрат звітного року.
2.2. Пенсійні плани зі встановленими виплатами	
Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, яка: а) пояснює характер його пенсійного плану із встановленими виплатами та пов'язані з ними ризики; б) ідентифікує та пояснює суми у його фінансовій звітності, що виникають внаслідок його плану із встановленими виплатами. Суб'єкт господарювання має розкривати інформацію про: а) особливості своїх планів із визначеними виплатами, в тому числі: характер виплат, передбачених планом; опис нормативно-правового поля, у якому функціонує план; опис будь-яких інших обов'язків суб'єкта господарювання щодо керівництва планом; б) опис ризиків, на які, завдяки плану, наражається суб'єкт господарювання, причому увага має бути спрямована на будь-які незвичайні ризики, характерні для даного суб'єкта господарювання або для даного плану, а також будь-які значні концентрації ризиків; в) опис будь-яких змін плану, скорочень та розрахунків.	У примітках до фінансової звітності щодо кожного плану із визначеною виплатою наводиться така інформація: загальний опис типу плану; залишок зобов'язання (активу) на початок і кінець звітного року; теперішня вартість забезпечених, частково забезпечених і незабезпечених активами програми зобов'язань на дату балансу; не визнані актуарні прибутки (збитки) на початок і кінець звітного року; не визнана вартість раніше виконаних працівниками робіт на початок і кінець звітного року; склад активів програми

Продовження таблиці 2

1	2
<p>Суб'єкт господарювання має також розкривати інформацію про те, як він визначив максимальну можливу економічну виплату, тобто чи мають такі виплати бути у формі відшкодувань, зменшення майбутніх внесків чи як комбінація обох форм. Також, розкривається справедлива вартість власних фінансових інструментів, які можуть бути передані та які утримуються як активи програми, а також справедливу вартість активів програми, які належним чином зайняті або використовуються суб'єктом господарювання. Суб'єкт господарювання розкриває: а) аналіз чутливості для кожного важливого актуарного припущення станом на кінець звітного періоду, який показує, як зобов'язання за визначеною виплатою зазнало би впливу змін відповідного актуарного припущення, обґрунтовано можливих на таку дату; б) методи та припущення, використані у підготовці аналізу чутливості, що вимагається в пункті а), та обмеження таких методів; в) зміни, порівняно з попереднім періодом, у методах та припущеннях, використаних у підготовці аналізу чутливості, та причини таких змін.</p>	<p>із зазначенням їх справедливої вартості на початок і кінець звітного року; інформація вказана у статтях Балансу та Звіту про прибутки і збитки.</p>
<p>3. Інші довгострокові винагороди</p>	
<p>Незважаючи на те, що цей Стандарт не вимагає розкриття конкретної інформації про інші довгострокові виплати працівникам, інші МСФЗ можуть вимагати розкриття такої інформації.</p>	<p>Не визнається</p>
<p>4. Винагороди при звільненні</p>	
<p>Хоча цей Стандарт не вимагає розкриття визначеної інформації про виплати при звільненні, інші МСФЗ можуть вимагати розкриття такої інформації. Наприклад, МСБО 24 вимагає розкривати інформацію про виплати основному управлінському персоналові. МСБО 1 вимагає розкривати інформацію про витрати на виплати працівникам.</p>	<p>Не визнається</p>

За результатами проведеного аналізу, необхідно відмітити що український стандарт майже не вимагає від користувачів розкриття інформації у примітках до фінансової звітності, що негативно впливає на зміст і суттєвість наданої інформації у фінансовій звітності вітчизняними підприємствами.

Порівняльний аналіз розкриття інформації у Примітках до фінансової звітності за МСБО 19 «Виплати працівникам» і за П(С)БО 26 «Виплати працівникам» показав недосконалість вітчизняного стандарту, та відсутність в ньому інформації про інші додаткові винагороди, винагороди при звільненні та винагороди за пенсійними планами. Але ж, відповідно до МСБО:

1. У примітках до фінансової звітності щодо кожної програми з визначеним внеском наводиться сума відрахувань, включена до витрат звітного року.

2. У примітках до фінансової звітності щодо кожної програми з визначеною виплатою наводиться така інформація:

- а) загальний опис типу програми;
- б) залишок зобов'язання (активу) на початок і кінець звітного року;
- в) теперішня вартість забезпечених, частково забезпечених і незабезпечених активами програми зобов'язань на дату балансу;
- г) не визнані актуарні прибутки (збитки) на початок і кінець звітного року;
- д) не визнана вартість раніше виконаних працівниками робіт на початок і кінець звітного року;
- е) склад активів програми із зазначенням їх справедливої вартості на початок і кінець звітного року;
 - очікуваний прибуток від активів програми та визнане активом право на відшкодування;
 - актуарні прибутки (збитки);
 - вартість раніше виконаних працівниками робіт.
 - прибуток (збиток) від скорочення програми або остаточного розрахунку за нею;
 - фактичний прибуток від активів програми і визнане активом право на відшкодування.
- ж). Використані в актуарних припущеннях на дату балансу (в абсолютному виразі і як різниця між різними ставками відсотка або іншими змінними):
 - ставки дисконту;
 - очікуваний рівень прибутковості активів програми за звітний рік і визнане активом право на відшкодування;
 - очікувані рівні заробітної плати;
 - очікувані витрати на медичне обслуговування;
 - інші суттєві актуарні припущення.
- з) включені до звіту про фінансові результати (із зазначенням статей звіту, до яких вони включені):
 - вартість поточних робіт, виконаних працівниками;
 - витрати на відсотки за програмою;

Тому, на нашу думку, інформацію у Примітках і акціонерним товариствам, і товариствам з обмеженою відповідальністю, краще відображати за міжнародними стандартами звітності.

У примітках до фінансової звітності щодо кожної програми виплат інструментами власного капіталу наводиться така інформація:

- а) характер та умови виплат за такими програмами;
- б) облікова політика щодо таких програм;
- в) включені до фінансової звітності суми щодо кожної такої програми;
- г) кількість та умови фінансових інструментів за такими програмами на початок і кінець звітного року, а також ступінь гарантованості прав працівників на ці інструменти на початок і кінець звітного року;
- д) кількість та умови фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством для фонду або для працівників протягом звітного року;
- е) справедлива вартість компенсації, отриманої з фонду або від працівників [2].

Корпорації в інтегрованій звітності розкривають не фінансову інформацію щодо співробітників, системи винагород працівникам, прав людини та бізнес-етики. Вони активно просувають найкращі стандарти в області безпеки, охорони праці та питань екології. Компанії сприяють розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні, підтримуючи обговорення питань стійкого розвитку, побудови відносин довіри між бізнесом, суспільством та владою та їх позитивний вплив їх взаємодії на суспільство [4].

Політика управління персоналом корпорацій декларує стратегічні цілі в області управління персоналом: забезпечення гідного рівня винагород та заохочень співробітників, добір кращого персоналу на ринку праці, виявлення, розвиток та підтримка потенціалу співробітників, формування єдиної корпоративної культури. Щорічно в першому кварталі в корпораціях відбувається оцінка діяльності персоналу, яка включає оцінку результатів діяльності та рівня розвитку компетенцій співробітників. За її підсумками визначаються кандидати до кадрового резерву компанії, розміри винагород, формуються цілі на поточний рік, затверджується програма навчання та розвитку для кожного співробітника [5].

Визначено основні елементи у структурі Інтегрованого звіту підприємства, до яких віднесено як фінансові показники, так і нефінансові (рис. 1).

Майже четверта частина Інтегрованого звіту розкриває інформацію про співробітників, грошові та негрошові винагороди працівникам та пенсійні плани корпорації. Однак, вся ця інформація не структурована і знаходиться в різних розділах звіту. Не дивлячись на те, що Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» заборонено використання пенсійних планів зі встановленою виплатою, а у Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» детально описано використання цих виплат, але корпорації здійснюють фінансову діяльність, застосовуючи пенсійні плани як зі встановленими внесками, так і зі встановленими виплатами [2, 3, 6].

Всі підприємства розкривають у фінансовій звітності інформацію про поточні винагороди та довгострокові недисконтовані винагороди працівникам. Однією з особливостей розкриття інформації у фінансовій звітності є виникнення збитку (прибутку) від секвестрів і завершального розрахунку за пенсійними планами. Секвестри виникають в результаті переоцінки зобов'язань і відповідних активів пенсійного плану. В результаті секвестру суттєво обмежуються пенсійні виплати, які призводять до значних змін у фінансових результатах діяльності компанії. Цю інформацію підприємство зобов'язано відображати у Звіті про фінансові результати.

Висновки. За результатами проведеного порівняльного аналізу міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку визначено, що національний стандарт не вимагає від укладачів фінансової звітності розкриття інформації щодо грошових та негрошових видів винагород працівникам у примітках до фінансової звітності, що негативно впливає на зміст і суттєвість наданої вітчизняними підприємствами інформації та неминує знижує обґрунтованість й ефективність управлінських рішень, які приймаються на основі такої фінансової звітності зовнішніми та внутрішніми користувачами.

У статті запропоновано удосконалити підходи до відображення інформації про винагороди працівникам у фінансовій звітності, які відображено у П(С)БО, а саме: в частині внесення змін до форм фінансової звітності (Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) та Приміток до фінансової звітності), що забезпечило розкриття звітної інформації за пенсійними планами, врахування виникнення збитку (прибутку) від секвестрів і завершального розрахунку винагород працівникам після закінчення трудової діяльності. Також, проведено порівняльний аналіз розкриття інформації у Примітках до фінансової звітності за МСБО 19 «Виплати працівникам» і за П(С)БО 26 «Виплати працівникам», який показує наскільки потребують удосконалення вітчизняні стандарти фінансової звітності.

Список літератури / References

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

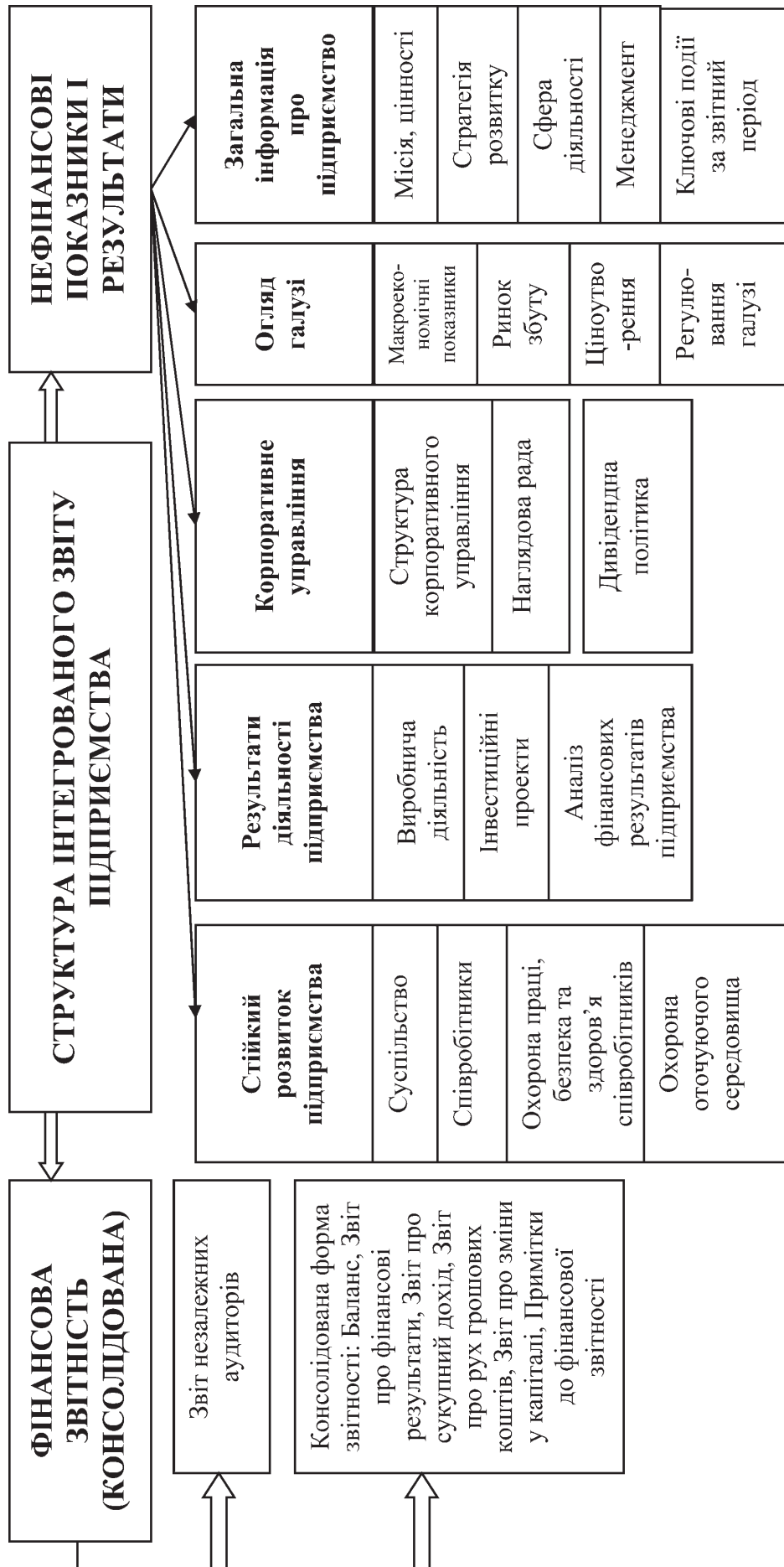

Рисунок 1 — Структура Інтегрованого звіту підприємства (узагальнено автором)

On Accounting and Financial Reporting in Ukraine: Law of Ukraine [Pro bukhholderskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 16.07.99 r. № 996-XIV]. Available at : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 28.12.2000 р. № 353 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Polozhennia (standarty) bukhholderskoho obliku : Nakaz M-va finansiv Ukrainy vid 28.12.2000 r. № 353 [Position (standards) accounting, approved by the order of the MFIS from 28.12.00, no. 353.]. Available at : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку // [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>

International Accounting Standards [Mizhnarodni standarty bukhholders'koho obliku]. Available at : <http://www.minfin.gov.ua>.

4. Крутова А. С. Облік праці та її оплати в інформаційній системі підприємства торгівлі / А. С. Крутова, О. О. Нестеренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. — 2015. — Вип. 2. — С. 174–187. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2015_2_16

Krutova, A. S. (2015). *Oblik pratsi ta yiyi oplaty v informatsiyui systemi pidpryyemstva torhivli* [Accounting for labour and pay in the information system of trade enterprise]. *Problemy teorii ta metodologii bukhholderskoho obliku, kontroliu i analizu. Ser. : Bukhholderskyi oblik, kontrol i analiz* [Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis. Ser : Accounting, control and analysis], no. 2, pp. 174–187.

5. Саух, І. В. Бухгалтерський облік і контроль затрат на оплату праці в умовах ресурсозбереження : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / І. В. Саух; Житомир. держ. технол. ун-т. — Житомир, 2012. — 21 с.

Saukh, I. V. (2012). *Bukhholderskyi oblik i kontrol zatrat na oplatu pratsi v umovakh resursozberzhennia* [Accounting and control costs of labor in terms of resource] (Abstract of candidate's thesis). Zhytomyr, 21 p.

6. Інтегрована звітність ДТЕК [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://dtek.com/library/file/dtek-ar2013-ua.pdf>

Integrated reporting by DTEK [Integrovana zvitnist» DTEK]. Available at : <http://dtek.com/library/file/dtek-ar2013-ua.pdf>.

Цель статьи состоит в обосновании теоретических положений отображения информации о вознаграждениях работников в финансовой отчетности предприятий при условии использования МСФО и разработка практических рекомендаций по ее усовершенствованию.

Методы: теоретико-методологическую основу исследования составили общенаучные и специфические методы познания, основанные на системно-структурном подходе к изучению проблематики учета вознаграждений работникам. Для изучения состояния бухгалтерского учета и отчетности предприятий использовался метод наблюдения, а предложения по усовершенствованию отображения вознаграждений работникам в интегрированных отчетах разрабатывались с применением систематизации.

Результаты. Предложения по усовершенствованию подходов к отображению информации о вознаграждениях работникам в финансовой отчетности, в части внесения изменений в формы финансовой отчетности (Баланса (Отчета о финансовом

состоянии), Отчета о финансовых результатах (Отчета о совокупном доходе) и Примечаний к финансовой отчетности), что обеспечило раскрытия отчетной информации по пенсионным планам, учета возникновения ущерба (прибыли) от секвестров и завершающего расчета вознаграждений работникам по окончании трудовой деятельности.

Ключевые слова: отчетность, финансовая отчетность, интегрированный отчет, учет вознаграждений работникам, корпорации.

Objective is the substantiation of theoretical provisions for the presentation of information on employee benefits in the financial statements of enterprises, provided that IFRS are used, and the development of practical recommendations for its improvement.

Methods: theoretical and methodological basis of the study were general scientific and specific methods of learning based on systematic and structured approach to study the problems of keeping employee benefits. To study the state of accounting and reporting of enterprises, the method of observation was used, and proposals for improving the reflection of employee benefits in integrated reports were developed using systematization.

Results. According to the results of the comparative analysis of international and national accounting standards, it was determined that the national standard does not require compilers of financial statements to disclose information on monetary and non-monetary types of employee benefits in the notes to financial statements, which adversely affects the content and significance of information provided by domestic enterprises and inevitably reduces the reasonableness and effectiveness of management decisions that are taken on the basis of such external financial statements

The article proposes to improve approaches to displaying employee benefits information in financial statements, which is reflected in national standards, that is: in the part of making changes to the forms of financial statements (the Balance Sheet (Statement of financial position), the Statement of financial results on aggregate income) and Notes to the financial statements), which provided disclosure of accounting information under pension plans, taking into account the occurrence of the loss (profit) from sequestrants and the final calculation of remuneration to employees after the end of the employment. Also, a comparative analysis of the disclosure in the Notes to the Financial Statements of IAS 19 Employee Benefits and P (C) BO 26 Employee Benefits has been made, which shows how much the domestic financial reporting standards are in need of improvement. The structure of the integrated report is developed, which will help enterprises to maximally disclose information in the reporting both financial and non-financial indicators.

Key words: reporting, financial reporting, integrated report, accounting of employee benefits, corporation.

Надійшла до редакції 29.05.2018